

Шеесет и шеста седница

Трет комитет

Точка на агендата – 64

Извештај на Советот за човекови права

Албанија, Австрија, Белгија, Боливија (повеќенационална држава), Босна и Херцеговина, Бразил, Чиле, Коста Рика, Хрватска, Кипар, Република Чешка, Данска, Естонија, Финска, Германија, Грција, Гватемала, Хондурас, Унгарија, Ирска, Италија, Јордан, Лихтенштајн, Луксембург, Малдиви, Црна Гора, Панама, Перу, Португалија, Сенегал, Србија, Словачка, Словенија, Шпанија, Тајланд, поранешна Југословенска Република Македонија, Источен Тимор, Турција, Украина, Соединети Американски Држави и Уругвај: **нацрт резолуција**

Факултативен протокол кон Конвенцијата за правата на детето за процедурата за информирање

Генералното Собрание,

Поздравувајќи го усвојувањето на Факултативниот протокол кон Конвенцијата за правата на детето за процедура за соопштување, од страна на Советот за човекови права, преку резолуцијата 17/18 од 17 јуни 2011,ⁱ

- 1. Го усвојува Факултативниот протокол кон Конвенцијата за правата на детето за процедура за информирање како што е содржано во анексот на резолуцијата;*
- 2. Дава препорака со која Факултативниот протокол е отворен за потпишување на свеченост за потпишување која ќе се одржи во 2012 година, и бара од генералниот секретар и Високиот комесар за човекови права на Обединетите Нации да ја обезбедат неопходната помош.*

Анекс

Факултативен протокол кон Конвенцијата за правата на детето за процедурата за информирање

Државите членки кон овој Протокол,

Земајќи предвид дека согласно принципите пропишани со Повелбата на Обединетите Нации, признавањето на вроденото достоинство и еднаквите и неотуѓивите права на сите членови на човечката заедница претставува основа за слободата, правдата и мирот во светот,

Истакнувајќи дека државите членки на Конвенцијата за правата на детето (понатаму во текстот „Конвенцијата“) ги признаваат правата кои се содржани во неа за секое дете во рамки на нивната јурисдикција без дискриминација од било каков вид, независно на расата, бојата, полот, јазикот, религијата, политичкото или друго мислење, националното, етничкото или социјалното потекло, имотот, попреченоста, раѓањето или друга положба на детето,

Потврдувајќи ја универзалноста, неразделивоста, меѓусебната зависност и поврзаност на сите човекови права и основни слободи,

Потврдувајќи исто така дека положбата на секое дете е предмет на права и како човечко суштество со достоинство и со развојни капацитети,

Признавајќи дека посебната и зависна положба на децата може да создаде реални тешкотии за нив во барањето правни лекови при повреда на нивните права,

Земајќи предвид дека овој Протокол ќе ги зајакне и дополни националните и регионалните механизми кои на децата им овозможуваат да поднесуваат претставки за повреда на нивните права,

Прифаќајќи дека најдобрите интереси на детето треба да бидат примарно почитувани кога се бараат правни лекови за повреда на правата на детето, и дека тие правни лекови треба во предвид да ја земат и потребата од процедури на сите нивоа кои се по мерка на децата,

Охрабрувајќи ги државите членки да развиваат создаваат соодветни национални механизми за да му се овозможи на детето чии права се повредени да добие пристап до ефективни правни лекови на национално ниво,

Потсетувајќи се на важната улога која може да ја одиграат националните институции за човекови права и други релевантни специјализирани институции кои имаат мандат да ги унапредуваат и штитат правата на детето во тој поглед,

Земајќи предвид дека за да се зајакне и надополни секој национален механизам и понатаму да се зајакне имплементацијата на Конвенцијата, а онаму каде што е применливо и Факултативниот протокол за продажба на деца, детска проституција и детска порнографија и за вклученоста на децата во вооружени конфликти, би било соодветно доколку на Комитетот за правата на детето (понатаму во текстот „Комитетот“) да му се овозможи да ги спроведува функциите кои се предвидуваат со овој Протокол,

Се договорија за следното:

Дел I

Општи одредби

Член 1

Надлежност на Комитетот за правата на детето

1. Државата членка на овој Протокол ја признава надлежноста на Комитетот на начин на кој тоа е пропишано со овој Протокол.
2. Комитетот нема да ја спроведува својата надлежност кон држава членка на овој Протокол за прашања поврзани со повреда на права кои се наведени во инструмент кон кој државата не е членка.
3. Ниедно известување нема да биде примено од страна на Комитетот доколку тоа се однесува на држава која не е членка на овој Протокол.

Член 2

Општи водечки принципи за функциите на Комитетот

При вршењето на функциите кои се предвидени со овој Протокол, Комитетот ќе се предводи од принципите за најдобар интерес на детето. Исто така, во предвид ќе се земаат и правата и ставовите на детето, а на ставовите на детето ќе се дава соодветна тежина согласно на возраста и зрелоста на детето.

Член 3

Правила за процедурата

1. Комитетот ќе усвои правила за процедурата кои ќе се следат при вршењето на функциите кои се предвидени со овој Протокол. Притоа, особено во предвид ќе се зема член 2 на овој Протокол за да се гарантираат процедури по мерка на децата.
2. Во своите правила за процедурата, Комитетот ќе вклучи заштитни механизми за да се спречи манипулација на детето од оние кои постапуваат во негово или нејзино име и може да одбие да разгледа некаква информација за која се смета дека нема да биде во најдобар интерес на детето.

Член 4

Мерки на заштита

1. Државата членка ќе ги преземе сите соодветни чекори за да обезбеди дека сите поединци кои се во под нејзина надлежност не се изложени на било каква повреда на човековите права, лошо постапување или заплашување како последица на информирање на или на соработка со Комитетот согласно на овој Протокол.
2. Идентитетот на било кој поединец или група на поединци кои се засегнати нема да се открива во јавност без тие да ја изразат својата согласност.

Дел II

Процедура за информирање

Член 5

Поединечни известувања

1. Известувањата може да се поднесат од или во име на поединец или група на поединци, во рамки на надлежноста на земјата членка, со тврдење дека се жртви на повреда извршена од страна на државата членка на било кое од правата кои се содржани во некој од следните инструменти на кои државата е членка:

(а) Конвенцијата;

(б) Факултативниот протокол кон Конвенцијата за продажба деца, детска проституција и детска порнографија;

(в) Факултативниот протокол кон Конвенцијата за вклученоста на децата во вооружени конфликти.

2. Кога известувањето се поднесува во име на поединец или група на поединци, тоа треба да се прави со нивна согласност, освен доколку авторот може да го оправда постапувањето во нивно име без нивна согласност.

Член 6

Привремени мерки

1. Било кое време по добивањето на известувањето и пред да биде постигнато одредувањето на правните аспекти, Комитетот може да ѝ испрати барање за итно разгледување на

државата членка дека треба да преземе такви привремени мерки кои може да бидат неопходни во исклучителни околности за да се избегне можна непоправлива штета на жртвата или на жртвите на наводните повреди.

2. Онаму каде Комитетот има дискрециони права согласно на став 1 од овој член, тоа не подразбира и одредување на допуштеноста или на правните аспекти на известувањето.

Член 7

Допуштеност

Комитетот ќе смета дека известувањето или комуникацијата не е допуштена кога:

- (а) Известувањето е анонимно.
- (б) Известувањето не е во писмена форма.
- (в) Известувањето или комуникацијата претставува повреда на правото на поднесување такви известувања или е несоодветно на одредбите на Конвенцијата и/или Факултативните протоколи кон неа.
- (г) Сите домашни правни лекови не биле исцрпени. Тоа нема да биде правило онаму каде примената на правните лекови е неразумно одложена или неверојатно е дека ќе донесе ефективно ослободување.
- (д) Известувањето е очигледно неосновано или не е доволно поткрепено.
- (е) Фактите кои се предмет на известувањето се имаат случено пред да стапи во сила овој протокол за засегнатата држава членка, освен доколку тие факти опстанале и по тој датум.
- (ж) Известувањето не е поднесено една година по исцрпувањето на сите правни лекови, освен во случаи каде авторот може да покаже дека не било можно да се поднесе информацијата во рамки на тие временски ограничувања.

Член 8

Пренесување на информацијата

1. Освен доколку Комитетот смета дека известувањето е недопуштено без да се упати на засегнатата држава членка, за секоја информација која е доставена до Комитетот согласно на овој Протокол засегнатата држава членка треба поверливо да се информира за тоа во најкраток можен рок.
2. Државата членка до Комитетот напишено ќе поднесе објаснувања или изјави во кои се појаснува предметот и правниот лек кој бил обезбеден, доколку има. Државата членка ќе го достави својот одговор најскоро и во рок од шест месеци.

Член 9

Пријателско спогодување

1. Комитетот на располагање на засегнатите земји членки ќе ги стави своите можности за медијација во поглед на постигнување на пријателско спогодување за предметот врз основа на почитување на обврските кои се зададени во Конвенцијата и/или во Факултативните протоколи.
2. Со постигнувањето на договор преку пријателско спогодување под закрила на Комитетот се завршува разгледувањето на информацијата која е добиена согласно на овој Протокол.

Член 10

Разгледување на информацијата

1. Комитетот ќе ги разгледува информациите добиени согласно на овој Протокол колку што е можно побрзо, во поглед на севкупната документација која е поднесена, под услов таа документација да им биде пренесена на засегнатите земји членки.
2. Комитетот ќе одржува затворени седници додека се разгледуваат информациите добиени согласно на овој Протокол.

3. За случаи за кои Комитетот има побарано привремени мерки, разгледувањето на таквите информации ќе се забрза.
4. Кога се разгледува известување за наводна повреда на економски, социјални или културни права, Комитетот ќе ја разгледа разумноста на чекорите кои се преземени од државата членка согласно на Член 4 од Конвенцијата. Притоа, Комитетот ќе има предвид дека државата членка може да усвои низа на можни мерки за политики за спроведување на економските, социјалните и културните права предвидени во Конвенцијата.
5. По прегледот на известувањето, Комитетот без одложување ќе ги пренесе своите ставови за известувањето, заедно со препораките доколку ги има, до засегнатите страни.

Член 11

Последователни активности

1. Државата членка соодветно ќе ги разгледа ставовите на Комитетот, заедно со препораките доколку ги има, и ќе поднесе писмен одговор до Комитетот, вклучително и информации за било кои активности кои се преземени и предвидени во поглед на ставовите и препораките на Комитетот. Државата членка ќе го поднесе својот одговор колку што е можно поскоро и во рок од шест месеци.
2. Комитетот може да ја повика државата членка да поднесе дополнителни информации за било кои мерки кои државата членка ги има преземено во однос на ставовите и препораките или во однос на спроведувањето на договорот за пријателско спогодување, доколку ги има, вклучително и кога се смета за соодветно од страна на Комитетот, во последователните одговори на државата членка според член 44 на Конвенцијата, член 12 од Факултативниот протокол за продажба на деца, детска проституција и детска порнографија или член 8 од Факултативниот протокол за вклученоста на деца во вооружен конфликт, кога тоа е применливо.

Член 12

Известувања помеѓу државите

1. Државата членка на овој Протокол може во било кое време да изјави дека ги прифаќа надлежностите на Комитетот да прима и разгледува известувања во кои држава членка тврди дека друга држава членка не си ги исполнува своите обврски од било кој од следните инструменти чија членка е државата:
  - (а) Конвенцијата;
  - (б) Факултативниот протокол кон Конвенцијата за продажба на деца, детска проституција и детска порнографија;
  - (в) Факултативниот протокол кон Конвенцијата за вклученоста на децата во вооружен конфликт.
2. Комитетот нема да прима известувања кои се однесуваат на држава членка која нема дадено таква изјава или известување од држава членка која нема дадено таква изјава.
3. Комитетот ќе ги стави на располагање своите можности за медијација на засегнатите држави членки во поглед на изнаоѓање на пријателско решение врз основа на почитување на обврските кои се содржани во Конвенцијата и во Факултативните протоколи.
4. Изјавата од став 1 на овој член ќе се поднесе од страна на државата членка до генералниот секретар на Обединетите нации, кој за тоа ќе им достави копии на останатите држави членки. Изјавата може да се повлече во било кое време со известување на генералниот секретар. Таквото повлекување нема да биде на штета на било кое прашање кое е предмет на известувањето кое веќе било дадено според овој член; никакви други понатамошни известувања од било која држава членка нема да се примаат според овој член откако

генералниот секретар ќе има примено известување за повлекување на изјавата, освен доколку дадената држава членка не дала нова изјава.

Дел III

Истражна постапка

Член 13

Истражна постапка за сериозни или систематски повреди

1. Доколку Комитетот прими веродостојни информации кои укажуваат на сериозни или систематски повреди од страна на државата членка на правата кои се предвидени со Конвенцијата или во Факултативните протоколи кон неа за трговија со деца, детска проституција и детска порнографија или за вклученост на деца во вооружен конфликт, Комитетот ќе ја повика државата членка да соработува во проверката на информациите и за таа цел да поднесе забелешки без одложување во однос на дадените информации.
2. Земајќи ги предвид забелешките кои дадената држава членка може ги поднела, како и други веродостојни информации кои се на располагање, Комитетот може да назначи еден или повеќе од своите членови да спроведат истрага и итно да достават извештај до Комитетот. Кога за тоа има оправдување и со согласност на државата членка, истрагата може да подразбира и посета на територијата на дадената држава членка.
3. Таквата истрага се спроведува доверливо, и во текот на сите фази од постапката ќе се бара соработка од страна на државата членка.
4. Откако ќе се проверат наодите од таквата истрага, Комитетот без одложување ќе ги пренесе тие наоди до државата членка, заедно со сите коментари и препораки.
5. Засегнатата држава членка, ги доставува своите забелешки до Комитетот колку што е можно побрзо и во рок од шест месеци од добивањето на наодите, коментарите и забелешките кои ги има доставено Комитетот.
6. Откако ќе се завршат постапките во однос на истрагата која е спроведена согласно на став 2 од овој член, во консултации со засегнатата држава членка Комитетот може да одлучи да вклучи резимирани информации од резултатите од истрагата во својот извештај кој е предвиден со член 16 од овој Протокол.
7. Секоја држава членка, во време на потпишувањето или ратификувањето на овој Протокол или пристапувањето кон него, може да се изјасни дека не ја признава надлежноста на Комитетот која е зададена со овој член во однос на правата кои се предвидени со некои или со сите инструменти кои се наведени во став 1.
8. Било која држава членка, која се има дадено изјава согласно на став 7 од овој член, може во било кое време да ја повлече таквата изјава со известување до генералниот секретар на Обединетите Нации.

Член 14

Последователни активности по истражната постапка

1. Доколку е неопходно, Комитетот може по истекот на шестмесечниот период предвиден со член 13 (5), да ја повика дадената држава членка да информира за преземените и предвидените мерки како одговор на истрагата која била спроведена согласно на член 13 од овој Протокол.
2. Комитетот може да ја повика земјата членка да достави дополнителни информации за било кои мерки кои државата членка ги преземала како одговор на истрагата спроведена согласно на член 13, вклучително и како што се смета соодветно според Комитетот, во последователните извештаи на државата членка согласно на член 44 од Конвенцијата, член 12 од Факултативниот протокол кон Конвенцијата за продажба на деца, детска проституција и детска порнографија или член 8 од Факултативниот протокол кон

Конвенцијата за вклученоста на децата во вооружен конфликт, онаму каде тоа е применливо.

Дел IV

Завршни одредби

Член 15

Меѓународна помош и соработка

1. Со согласност на засегнатата држава членка, Комитетот може до специјализираните агенции, фондови и програми на Обединетите нации и на други надлежни тела да им ги пренесе своите ставови или препораки во врска со информациите и истрагата со што укажува на потреба од технички совети и помош, заедно со забелешките и предлозите во врска со тие ставови и препораки на државата членка, доколку ги има.
2. Исто така, со согласност на засегнатата држава членка, Комитетот може да ги информира тие тела за било кое прашање кое произлегува од информациите кои се разгледуваат во рамки на овој Протокол, што може да помогне при одлучувањето на секое од тие тела во рамки на нивната надлежност, во однос на прикладноста на меѓународни мерки кои веројатно ќе придонесат да се помогне на државата членка во остварувањето напредок во имплементацијата на правата кои ги признава Конвенцијата и/или Факултативните протоколи кон неа.

Член 16

Извештај до Генералното Собрание

Во својот извештај, кој Комитетот го доставува секои две години до Генералното собрание согласно член 44 (5) од Конвенцијата, ќе вклучи и резиме на активностите кои се преземени согласно овој Протокол.

Член 17

Дисеминација на и информирање за Факултативниот протокол

Секоја држава членка презема да го направи нашироко познат и да изврши дисеминација на овој Протокол и да го олесни пристапот до информации за ставовите и препораките на Комитетот, особено во однос на прашања кои ја вклучуваат државата членка, преку соодветни и активни начини и во формат кој е достапен како за возрасните така и за децата, вклучително и за луѓето со попреченост.

Член 18

Потпишување, ратификување и пристапување

1. Овој Протокол е отворен за потпишување од страна на било која држава која ја има потпишано, ратификувано и има пристапено кон Конвенцијата или кон еден од првите два Факултативни протоколи кон неа.
2. Овој Протокол подлежи на ратификување од страна на било која држава која ја има ратификувано или има пристапено кон Конвенцијата или кон еден од првите два Факултативни протоколи кон неа. Инструментите за ратификување се депонираат кај генералниот секретар на Обединетите нации.
3. Овој Протокол е отворен за пристапување од страна на било која држава која ја има ратификувано или има пристапено кон Конвенцијата или кон еден од првите два Факултативни протоколи кон неа.

4. Пристапувањето стапува во сила со депонирањето на инструментот за пристапување кај генералниот секретар.

Член 19

Стапување во сила

1. Овој Протокол стапува на сила три месеци по депонирањето на десеттиот инструмент за ратификување или пристапување.
2. За секоја држава која го ратификува овој Протокол или пристапува кон него по депонирањето на десеттиот инструмент за ратификување или инструмент за пристапување, овој Протокол ќе стапи во сила три месеци по датумот на депонирање на нејзиниот инструмент за ратификување или пристапување.

Член 20

Повреди кои настануваат по стапувањето во сила

1. Комитетот ќе има надлежност само во врска со повреди направени од страна на државата членка на некое од правата предвидени со Конвенцијата и/или првите два Факултативни протоколи кон неа, кои ќе се случат по стапувањето во сила на овој Протокол.
2. Доколку државата стане држава членка на овој Протокол по неговото стапување во сила, обврските на таа држава кон Комитетот ќе се однесуваат само на повреди на правата кои се предвидени со Конвенцијата и/или првите два Факултативни протоколи кон неа кои настануваат по стапувањето во сила на овој протокол за засегнатата држава.

Член 21

Амандмани

1. Секоја држава членка може да даде предлог за амандмани на овој протокол и да го достави до генералниот секретар на Обединетите нации. Генералниот секретар ќе ги информира државите членки за предложените амандмани со барање да го известат дали претпочитаат одржување на средба на државите членки за да се разгледаат и да се одлучи за тие предлози. Доколку во рок од четири месеци од таквото известување најмалку една третина од државите членки претполага да се одржи таква средба, генералниот секретар ќе свика таква средба под покровителство на Обединетите нации. Било кој амандман кој е усвоен од мнозинството од две третини од државите членки кои се присутни и гласале, генералниот секретар ќе го достави до Генералното собрание за одобрување, и потоа до сите држави членки за прифаќање.
2. Амандман, кој е усвоен и одобрен согласно на став 1 од овој член ќе стапи во сила на триесеттиот ден откако бројот на приложени инструменти за прифаќање ќе достигне две третини од бројот на држави членки на датумот на усвојување на тој амандман. Потоа, амандманот ќе стапи во сила за секоја држава членка на триесеттиот ден по депонирањето на нејзиниот инструмент за прифаќање. Амандманот ќе биде обврзувачки само за оние држави членки кои го прифатиле.

Член 22

Откажување

1. Секоја држава членка може да се откаже од овој Протокол во било кое време со писмено известување на генералниот секретар на Обединетите Нации. Таквото откажување ќе стапи во сила една година по датумот на прием на известувањето кај генералниот секретар.
2. Таквото откажување нема да биде на штета на континуираната примена на одредбите од овој Протокол за било кое известување кое е поднесено согласно на членовите 5 и 12 или било која започната истрага согласно на член 13 пред стапувањето во сила на откажувањето.

Член 23

Депонирање и известување од страна на генералниот секретар

1. Генералниот секретар на Обединетите нации е местото каде се депонира или чува овој Протокол.
2. Генералниот Секретар ќе ги информира сите држави за:
  - (а) потпишување, ратификување и пристапување кон овој Протокол;
  - (б) датумот на стапување во сила на овој Протокол и на било кои амандмани согласно на член 21;
  - (в) Било кое откажување согласно на член 22.

Член 24

Јазици

1. Овој Протокол, чии арапски, кинески, англиски, француски, руски и шпански текстови се подеднакво автентични, ќе се депонира во архивите на Обединетите нации.
2. Генералниот секретар на Обединетите нации на сите држави ќе им достави заверени копии од овој Протокол.